

Raadsvoorstel

Onderwerp Fietsstrategie 2025-2035
Telnr. 14 050 Bijlagen 1

Registratienummer 324461-2025
Classificatie ☒ Openbaar ☐ Geheim ☐ Vertrouwelijk (bij gebruik van
persoonsgegevens)

Portefeuillehouder **Broeksma**
Langetermijn agenda (LTA) LTA ja: ☒ Maand december Jaar 2025
Raad LTA nee: ☐ Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit de Fietsstrategie 2025-2035 vast te stellen.

Samenvatting

Groningen is een echte fietsgemeente, nergens wordt zo veel gefietst als in Groningen. Bijna de helft van alle vervoersbewegingen binnen onze gemeente is op de fiets. Fietsen is een basisbehoefte: het is gezond, duurzaam, betaalbaar en ruimtebesparend. Daarnaast draagt goede fietsinfrastructuur en een sterke fietscultuur bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat, een betere bereikbaarheid, ontspanning en sociale interactie. Zonder de fietser loopt het verkeerssysteem van onze gemeente vast. De Fietsstrategie 2025-2035 komt voort uit een uitgebreid participatieproces. Er werd intensief gesproken met belangengroepen en inwoners. Bezoekers konden hun input geven via inloopbijeenkomsten, de Fietsgelukswijzer en de Fietsenquête, waar bijna 3.000 reacties op binnenkwamen. In de voorliggende strategie schetsen we de huidige en verwachte uitdagingen en onze aanpak.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

De huidige Fietsstrategie van de gemeente Groningen is inmiddels tien jaar oud. Hoewel het fietsbeleid onderdeel is van de bredere Mobiliteitsvisie uit 2021, verdient Groningen als fietsgemeente meer specifieke aandacht. De afgelopen jaren is er met de vorige Fietsstrategie veel bereikt: nieuwe fietsroutes zijn aangelegd, er zijn extra stallingen gerealiseerd en diverse campagnes hebben fietsen nog aantrekkelijker gemaakt. We zijn met zijn allen nóg meer gaan fietsen.

Er is in tien jaar tijd veel veranderd. Zo vormen Haren, Ten Boer en Groningen een nieuwe gemeente, is er meer ruimte vrijgemaakt voor actieve mobiliteit in de openbare ruimte en nieuwe woonwijken zijn volop ontwikkeling. Daarnaast hebben maatschappelijke en technologische ontwikkelingen zoals thuiswerken, de opkomst van e-bikes en andere fietsachtigen zoals bakfietsen, deelfietsen en fatbikes het fietsverkeer ingrijpend veranderd. We zijn meer, sneller en verder gaan fietsen. Daardoor worden de fietspaden steeds drukker.

Na jaren van daling groeit het aantal fietsongelukken helaas weer, en ook de ernst van de ongevallen neemt toe. Op sommige fietspaden in de gemeente is nu te druk, en kwetsbare fietsers voelen zich niet altijd veilig of durven niet meer de binnenstad in te gaan. In Groningen moet fietsen voor iedereen die dat wil en kan een vanzelfsprekende en toegankelijke keuze blijven. De Fietsstrategie richt zich dan ook niet alleen op infrastructuur, maar ook op toegankelijkheid, comfort en kwaliteit voor alle fietsers. Fietsen draagt immers bij aan geluk, sociale interactie, recreatie, gezondheid, onze economie en bovenal aan een prettige leefkwaliteit in onze gemeente.

De Fietsstrategie 2025-2035 (zie bijlage) draagt bij aan de duurzame ontwikkeling van onze gemeente en vormt de basis voor nieuwe investeringen en maatregelen om het fietsen beter, veiliger, comfortabeler en aantrekkelijker te maken. Om dit te realiseren willen we de komende jaren actief werken aan vijf strategische thema's, namelijk:

1. De fiets eerst: het verbeteren van de kwaliteit van het fietsnetwerk;
2. Veilig op de fiets: maatregelen om fietsen verkeersveiliger te maken;
3. Het stallen van de fiets: het bieden van voldoende en kwalitatief goede stallingsmogelijkheden;
4. Groningen Fietsstad: het uitdragen van de naam Fietsstad en het stimuleren van goed fietsgedrag;
5. Fietsrecreatie: inspelen op de kansen die recreatief fietsen biedt.

Kader

Bij de vaststelling van de Mobiliteitsvisie Groningen Goed op Weg uit 2021 heeft uw raad gevraagd om actieve mobiliteit verder te stimuleren. Er wordt ingezet op een schaa sprong voor de fiets, met meer en betere fietspaden om fietsen nog aantrekkelijker te maken. Ook het Coalitieakkoord 2022-2026 "Voor wat echt van waarde is" spreekt van meer ruimte voor fietsers en voetgangers. In het kader van de in het akkoord aangekondigde Fietsstrategie wordt geïnvesteerd in veilige, toegankelijke fietsinfrastructuur om fietsen te stimuleren en om kwetsbare verkeersdeelnemers te beschermen.

De Fietsstrategie is een beleidsvoornemen dat wordt opgenomen in het beleidshuis van de Omgevingswet. Dat betekent dat onderdelen ervan worden geïntegreerd in de nieuwe omgevingsvisie en dat, waar nodig, onderdelen zullen landen in een omgevingsprogramma of het omgevingsplan. Daarmee wordt dit beleid ook juridisch geborgd.

Argumenten en afwegingen

Zie bijlage 1 – Fietsstrategie 2025-2035

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De afgelopen maanden heeft een uitgebreid en intensief participatietraject plaatsgevonden, waarbij bewoners, bezoekers en organisaties op diverse manieren betrokken zijn bij de ontwikkeling van de nieuwe Fietsstrategie. Over het algemeen waren de gesprekken zeer positief en leverden ze waardevolle inzichten op.

Let's Gro 2024 vormde de start van het participatieproces. Wethouder Broeksma ging tijdens dit evenement middels een paneldiscussie in gesprek met de Fietsersbond Groningen, de Kinderfietsburgemeester en de Student Advies Commissie. Dit vond plaats voor de publieke tribune in het Forum en was een van de best bezochte evenementen van Let's Gro.

Eind 2024 vonden vier inloopbijeenkomsten plaats in Haren, Hoogkerk, Ten Boer en winkelcentrum Paddepoel. Bezoekers konden via interactieve schermen en grote panelen hun wensen, zorgen, kansen en geluksmomenten voor de fiets delen. Tijdens deze bijeenkomsten waren verschillende organisaties aanwezig, waaronder de Fietzersbond, de Adviescommissie Verkeer en Vervoer, de Werkgroep Toegankelijk Groningen en de Fietscommunity Groningen.

Naast de fysieke bijeenkomsten konden inwoners en bezoekers ook digitaal hun mening geven. Twee maanden lang was het mogelijk om input te leveren via de Fietsgelukswijzer, en via het inwonerpanel konden inwoners deelnemen aan de Fietsenquête. In totaal hebben bijna 3.000 unieke bezoekers waardevolle bijdragen geleverd, die als fundament hebben gediend voor de verdere uitwerking van de Fietsstrategie zoals deze nu voorligt.

In de eerste maanden van 2025 zijn veel organisaties en belangengroepen apart gesproken in het kader van de nieuwe Fietsstrategie, waaronder de Fietzersbond Groningen, de Werkgroep Toegankelijk Groningen, de Adviescommissie Verkeer en Vervoer, Veilig Verkeer Nederland, de Groningen Cityclub, Seniorenplatform Vinkhuizen, de Student Advies Commissie, leerlingen van het Praedinius Gymnasium, Marketing Groningen, de Regio Groningen-Assen en de Provincie Groningen. De onderwerpen die tijdens deze gesprekken veelvuldig naar voren kwamen zijn zorgvuldig opgenomen in de vijf thema's van de Fietsstrategie.

Na vaststelling van de Fietsstrategie door uw raad, kan de Fietsstrategie opnieuw worden behandeld tijdens het Let's Gro inspiratiefestival. De verschillende strategieën, projecten en acties kunnen op een interactieve manier met bewoners, bezoekers en belangenverenigingen worden besproken.

Wijzigingen naar aanleiding van meningsvormende sessie gemeenteraad

Tijdens de meningsvormende sessie van 10 september 2025 heeft uw raad diverse inhoudelijke aandachtspunten en suggesties meegegeven ten aanzien van de Fietsstrategie 2025–2035. Op basis van de geuite wensen en bedenkingen zijn de volgende thema's nader uitgewerkt en uitgelicht in de definitieve strategie:

- **Diversiteit op het fietspad:** Uw raad heeft zorgen geuit over het ongemak dat ontstaat door de toename van verschillende soorten fietsen, waarbij de fatbike vaak als voorbeeld werd genoemd. Dit vraagt om een aanpak die inspeelt op snelheid, ruimte en gedrag. Wij bevestigen in de Fietsstrategie dat we conflicten en ongemak, die door de verschillende soorten fietsen ontstaan, erkennen en het belang van handhaving op opgevoerde fatbikes en onveilig rijgedrag.
- **Sociale veiligheid:** Naar aanleiding van o.a. “wij eisen de nacht op” heeft uw raad het belang van sociale veiligheid op de fietspaden uitgelicht. Verlichting, zichtlijnen en vergroening zijn hierbij belangrijke elementen. Sociale veiligheid speelt altijd een grote rol in ons fietsbeleid. In de definitieve versie van de Fietsstrategie benadrukken wij de relevantie van sociale veiligheid in ontwerp en onderhoud.
- **Fietsparkeren:** Uw raad vraagt om voldoende stallingsplekken voor de fiets en een aanpak, waarbij de fietsers zich te allen tijde welkom voelen, met name als ze de binnenstad bezoeken. De strategie onderstreept dat fietsparkeren altijd ruim beschikbaar en toegankelijk moet zijn, door stallingsplekken in in pandige fietsenstallingen als in de openbare ruimte te faciliteren, waarbij we op drukte inspelen door o.a. pop-up stallingen.
- **Verkeersveiligheid en gedrag:** Een zorgpunt van uw raad neem betrekking op het gedrag in het verkeer, met name door jongeren. Bij de overgang naar het voortgezet onderwijs maken jongeren vaak gebruik van nieuwe, langere fietsroutes door een complexere stedelijke omgeving. Ook maken veel jongeren gebruik van de e-bike. Daarnaast komen er jaarlijks grote aantallen nieuwe bewoners naar Groningen. In de definitieve Fietsstrategie 2025-2035 verduidelijken we dat deze doelgroepen verkeerseducatie en hulp bij het leren fietsen moeten krijgen.

Financiële consequenties

Aan de Fietsstrategie 2025-2035 zelf zijn geen financiële consequenties verbonden. Momenteel wordt echter uitvoering gegeven aan de verschillende projecten uit het vastgestelde Uitvoeringsprogramma Lopen, Fietsen en Verkeersveiligheid 2023-2030; in totaal voor zo'n € 50 miljoen. Aan de hand van de nieuwe Fietsstrategie 2025-2035 zijn we voornemens om in 2026 een nieuw uitvoeringsprogramma op te stellen. In dat uitvoeringsprogramma vindt een integrale afweging plaats voor de inzet van de beschikbare middelen uit het nieuwe Coalitieakkoord 2026-2030.

Overige consequenties

De Fietsstrategie 2025-2035 vervangt het gemeentelijke fietsbeleid zoals dat is verwoord in de Fietsstrategie 2015-2025.

Vervolg

De Fietsstrategie 2025-2035 betreft een strategie op hoofdlijnen en gaat daarmee hoog over. Op basis van deze nieuwe Fietsstrategie willen we in 2026 een nieuw uitvoeringsprogramma opstellen. Deze wordt voorzien van zowel een knelpunten- als een maatregelenkaart, een prioritering van maatregelen en een verdeling van de financiële middelen. De aangedragen verbeterpunten en maatregelen van bijvoorbeeld de Fietsersbond, Dorpsbelangen Meerstad en de Dolle Mina's zullen hier ook een plek in krijgen.

Lange Termijn Agenda

De Fietsstrategie 2025-2035 staat voor het vierde kwartaal op de LTA van uw raad.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Roelien Kamminga

loco-secretaris,
Bert Popken

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.